

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/8/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312210666
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6312210666.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici vo veci starostlivosti o maloletú N. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako navrhovateľka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, dieťa rodičov R. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. nad Y., G. č. XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Martinou Pálkovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Banská Bystrica, a I. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. nad Y., G. č. XX, t. č. B., O. W. č. XXXX/XX, o návrhu navrhovateľky R. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. G., J. č. XXX/XX, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k.8P/403/2012 - 6 zo dňa 26. 11. 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

Okresný súd koná o návrhu navrhovateľky R. G., ktorý bol doručený súdu 21. 11. 2012 a ktorým sa domáha zverenia maloletej N. M., nar. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti. Súčasne podala návrh, aby súd predbežným opatrením zveril maloletú do jej náhradnej osobnej starostlivosti a rodičia sú povinní prispievať na výživu maloletej v sume minimálneho výživného. Navrhovateľka návrh odôvodnila tým, že na Okresnom súde Brezno prebiehalo pod sp. zn. 8P/284/2012 konanie, v ktorom sa X. J. domáhala zrušenia spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletou N. M., a že v dôsledku agresívneho správania sa jej bývalého manžela J. J. bola nútená presťahovať sa s maloletými deťmi na miesto, ktoré si neželá zverejniť z obavy o život svojej dcéry J.. Z toho vyplýva, že X. J. nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloletú N.. Na základe dohody navrhovateľky a X. J. prišla bývať maloletá N. do domácnosti navrhovateľky, nakoľko túto domácnosť pozná, a prejavila záujem tu zostať, lebo maloletá N. je priateľkou syna navrhovateľky, O. R., nar. XX. XX. XXXX. Okresný súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 6C/196/2011 - 60 zo dňa 15. 06. 2012 bola maloletá N. zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov X. J., nar. XX. XX. XXXX a J. J., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom J., C., C. č. XX. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 6C/196/2011 - 60 zo dňa 15. 06. 2012 bolo manželstvo X. J. a J. J. rozvedené, rozsudok nadobudol právoplatnosť 24. 08. 2012. Právoplatnosťou rozhodnutia o rozvode manželstva manželov J. zanikla v zmysle § 47 ods. 1 písm. f) Zákona o rodine spoločná náhradná osobná starostlivosť nad maloletou N.. V konaní vedenom na Okresnom súde Brezno sp. zn. 8P/284/2012 sa X. J. domáhala zverenia maloletej N. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Ďalej okresný súd zistil, že v dôsledku agresívneho správania sa J. J. voči bývalej manželke X. J. a ich dcére J. J. Okresný súd v Brezne na návrh X. J. uznesením č. k. 8P/385/2012 - 15 z 12. 11. 2012 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého J. J. je povinný zdržať sa akéhokoľvek styku so svojou dcérou J. J. a v konaní sp. zn. 6C/148/2012 predbežným opatrením zakázal J. J. dočasne vstupovať do bytu bývalých manželov J. v J., C., C. č. XX. Okresný súd nezistil potrebu nevyhnutne dočasne upraviť pomery maloletej N. M., ako navrhla navrhovateľka, nakoľko z jej návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyplýva, že maloletá sa nachádza v domácnosti navrhovateľky dobrovoľne, na základe dohody so X. J.. Maloletá sa neocitla bez akejkoľvek starostlivosti, pretože bola v starostlivosti navrhovateľky. Ďalším dôvodom zamietnutia návrhu bolo, že navrhovateľka v zmysle §

75 ods. 2 OSP nepredložila doklad preukazujúci jej zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov ani nepreukázala, že je blízkou osobou maloletej.

Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 102 OSP v spojení s § 75 ods. 1, ods. 2 OSP.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podala včas odvolanie navrhovateľka. V odvolaní uviedla, že maloletá N. je v jej domácnosti od novembra 2012. Ani jeden z jej rodičov nemôže zabezpečovať starostlivosť, o maloletú N. sa nezaujímajú, neprispievajú na jej výživu, matka žije v Českej republike, nepodáva o sebe žiadne informácie otec je bezdomovec, nemá vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloleté dieťa. X. J., ktorej bola maloletá predtým zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, sa taktiež zdržiava v Českej republike a jej presný pobyt nie je známy, maloletú N. sporadicky kontaktuje. Z dôvodu agresívneho správania sa jej bývalého manžela sa nemôže vrátiť ani zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Maloletá nemá žiadnych ďalších príbuzných, ktorým by mohla byť zverená do starostlivosti. Maloletá s navrhovateľkou majú vzájomne vytvorený dobrý vzťah, maloletá navrhovateľke dôveruje, je pre ňu oporou, sama by situáciu nezvládla, sama prejavila záujem žiť v domácnosti navrhovateľky. Navrhla, aby krajský súd predbežnému opatreniu vyhovel.

Kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že maloletá N. sa nachádza v starostlivosti navrhovateľky R. G.. Od 23. 08. 2012 prestala pani J. zabezpečovať maloletej potrebnú starostlivosť, zmenila miesto pobytu z dôvodu agresivity svojho bývalého manžela a zdržiava sa na neznámom mieste. Pani X. J. požiadala o zastavenie konania, v ktorom sa domáhala zrušenia spoločnej náhradnej starostlivosti, z čoho vyplýva, že o ďalšiu starostlivosť o maloletú nemá záujem. Rodičia o maloletú neprejavujú záujem. Vzhľadom na vek dieťaťa, situáciu, v ktorej sa maloletá ocitla a záujem navrhovateľky o poskytnutie náhradnej starostlivosti navrhol, aby bola maloletá predbežným opatrením zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovení § 214 ods.1, 2 OSP napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil, ako vo výroku vecne správne.

Podľa § 75 ods.1 OSP predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 OSP návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 76 ods.1 písm. b) OSP predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Podľa § 102 ods. 1 OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v

zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane. Podľa odseku 2 v konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Podľa § 45 ods. 5, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Okresný súd rozhodnutie, ktorým zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia, odôvodnil, keď aj podľa názoru odvolacieho súdu vyhodnotil všetky skutočnosti, ktoré mu boli známe v časových a vecných súvislostiach, za ktorých o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodoval. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že okresný súd vychádzal zo stavu, ktorý existoval v čase vydania rozhodnutia a zohľadnil súdne rozhodnutia, v ktorých dôsledku predchádzajúca náhradná osobná starostlivosť nad maloletou zanikla, resp. ktoré preukazujú, že osoby, ktorým bola maloletá doteraz zverená, náhradnú osobnú starostlivosť nemôžu vykonávať. Navrhovateľka návrh, ktorým sa domáhala predbežného opatrenia v rozsahu, že je oprávnená a povinná sa o maloletú osobne starať, vychovávať ju, spravovať jej majetok a zastupovať ju v bežných veciach, prijímať za maloletú peňažné plnenia, podávať návrhy, neodôvodnila v potrebnom rozsahu tak, aby mohol súd z dôvodov návrhu zistiť rozhodujúce skutočnosti z hľadiska potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa, ktoré bolo už v čase podania návrhu vo veku blízkom veku dospelosti. Skutočnosť, že maloletá žije v domácnosti navrhovateľky od novembra 2012, kedy bol podaný návrh, samé o sebe nepreukazuje, že navrhovateľka je blízkou osobou maloletej N., a pokiaľ nepredložila doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov, návrhu nebolo možné vyhovieť ani z dôvodov nepredloženia predpísaných náležitostí takéhoto návrhu. Z návrhu okrem toho, že maloletá je priateľkou syna navrhovateľky, nevyplýva, v akých osobných, bytových a majetkových pomeroch navrhovateľka žije, či a koľko má vyživovacích povinností, či maloletá N., ktorá žije v jej domácnosti, má alebo nemá ukončenú školskú dochádzku, či získala nejakú odbornosť alebo zručnosť, či má nejaký majetok, aký je jej celodenný režim, aké má povinnosti a ako trávi voľný čas. Potrebné skutočnosti nevyplývajú ani z vyjadrenia kolízneho opatrovníka k odvolaniu. Vzhľadom na vek maloletej ani odvolací súd nepredpokladá, že by bolo potrebné o maloletú sa osobne starať, vychovávať ju, spravovať jej majetok, prijímať za maloletú peňažné plnenia a robiť za maloletú návrhy. Vzhľadom na to, že navrhovateľka neuviedla nič o príjmoch a majetkových pomeroch svojich ani maloletej N., nie je možné posúdiť ani výšku výživného, ktorým by rodičia mali prispievať navrhovateľke na výživu maloletej N.. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní nezistil, rovnako ako okresný súd, naliehavosť dôvodov pre nariadenie predbežného opatrenia. Stotožňuje sa s odôvodnením okresného súdu, že situácia maloletej N. nie je z hľadiska naliehavosti potreby dočasnej úpravy v zmysle navrhovaného predbežného opatrenia a podľa § 75 ods. 2 OSP preukázaná, preto rozhodnutie okresného súdu, ktorým bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý, potvrdil.

Odvolací súd dodáva, že prípadné nároky navrhovateľky vyplývajúce z plnenia vyživovacej povinnosti za rodičov maloletej, si navrhovateľka môže uplatniť voči osobám, ktoré majú zákonnú vyživovaciu povinnosť, postupom podľa § 79 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa uvedeného ustanovenia kto celkom alebo sčasti splnil za iného vyživovaciu povinnosť, je oprávnený od neho požadovať úhradu tohto plnenia. Uvedený nárok sa premlčuje v trojročnej premlčacej lehote.

Rozhodnutie okresného súdu odvolací súd považuje za správne, zákonné a náležité odôvodnené, na tieto dôvody poukazuje, a preto ho potvrdil z rovnakých dôvodov.

Rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.